

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 265

van **INGRID PIRA**

datum: 26 februari 2019

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gemeentebesturen en OCMW's - Verkoop onroerende goederen

Tussen 2013 en 2017 deden alle Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's samen in totaal voor 1,6 miljard euro onroerende goederen van de hand. Dat komt naar voren uit cijfers van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Opmerkelijk is dat de OCMW's de laatste jaren steeds meer verdienen met de verkoop van hun eigendommen. De opbrengst steeg jaar na jaar van ongeveer 22,7 miljoen euro in 2013 naar 153,2 miljoen euro in 2017. De opbrengsten die gemeentebesturen boekten met de verkoop van onroerende goederen variëren van 117,5 miljoen euro in 2015 tot 286 miljoen euro in 2016.

Er werd ook lokaal patrimonium verkocht omdat er te weinig investeringsmiddelen zijn voor onderhoud of renovatie. Daarnaast is het ook mogelijk dat de verkoop van gemeentelijke onroerende goederen geschiedt om meer algemene begrotingsproblemen op te lossen, zonder dat er een rechtstreeks verband is met gemeentelijke investeringen.

Uit een studie van Belfius blijkt dat met de opbrengsten uit de verkoop van gemeentelijk patrimonium in 2018 26,8% van de gemeentelijke investeringen gefinancierd werd, tegen 48,2% door leningen. Dit doet vanzelfsprekend vragen rijzen over de houdbaarheid van het financieringsmodel van gemeentelijke investeringen.

1. Wat is de verhouding tussen de waarde van de aangeschafte onroerende goederen en de waarde van de verkochte onroerende goederen van alle Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's in de periode 2000-2018, opgesplitst per jaar? Met andere woorden, werd er gemeten naar de waarde meer verkocht dan aangeschaft?
2. Wat was in de periode 2000-2018 opgesplitst per jaar het aandeel van de verkoop van gemeentelijk patrimonium in de financiering van gemeentelijke investeringen?
3. Wat was in de periode 2000-2018 opgesplitst per jaar het aandeel van leningen in de financiering van gemeentelijke investeringen?
4. Hoeveel onroerende goederen bezaten alle Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's samen in het jaar 2000 (zowel naar waarde als naar hectare)?
5. Hoeveel onroerende goederen bezaten alle Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's samen in het jaar 2018, hetzij het recentst beschikbare jaar (zowel naar waarde als naar hectare)? Gelieve indien mogelijk ook het overzicht van de jaren tussen 2000 en 2018 te geven.

6. Welk aandeel van de evolutie tussen 2000 en 2018 werd veroorzaakt door verkoop aan private actoren?
7. Welk aandeel van de evolutie tussen 2000 en 2018 werd veroorzaakt door verkoop of overgave aan publieke actoren (andere overheden)?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 265 van 26 februari 2019

van **INGRID PIRA**

1. Bijlage 1 geeft een overzicht per jaar van de waarde van de aangeschafte en de verkochte onroerende goederen en het saldo en de verhouding tussen beide voor de Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's in de periode van 2003 tot 2017 (voor de gemeenten) en van 2014 tot 2017 (voor de OCMW's). Gemeten naar de waarde werd er in elk van die jaren meer aangekocht dan verkocht.

De gegevens over het boekjaar 2018 zijn nog niet beschikbaar omdat de gemeenten en OCMW's hun jaarrekening 2018 maar tegen uiterlijk 30 juni 2019 moeten opmaken en bezorgen. Voor de boekjaren 2000 tot 2002 zijn geen gegevens beschikbaar. Voor de OCMW's zijn de gegevens maar beschikbaar vanaf 2014 omdat ze in de periode van 2000 tot 2014 geen budgettaire boekhouding voerden.

2. Bijlage 2 geeft een overzicht per jaar van de verkoop van materiële vaste activa (onroerende en roerende goederen) in gemeenten en het aandeel van dat bedrag in de financiering van de totale gemeentelijke investeringsuitgaven in de periode van 2003 tot 2017. Voor de beschikbaarheid van de gegevens gelden dezelfde bedenkingen als in het antwoord op vraag 1.
3. Bijlage 2 geeft een overzicht per jaar van de leningen die de Vlaamse gemeenten hebben opgenomen en hun aandeel in de financiering van de totale gemeentelijke investeringsuitgaven in de periode van 2003 tot 2017. Voor de beschikbaarheid van de gegevens gelden dezelfde bedenkingen als in het antwoord op vraag 1.
4. Volgens de jaarrekeningen over het boekjaar 2003, de vroegste beschikbare informatie, bedroeg de balanswaarde van de onroerende goederen van alle Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's per 31 december 2003 in totaal 21.422.071.968 euro. Ik beschik niet over cijfers over de waarde of het aantal hectare onroerende goederen die de Vlaamse gemeenten en OCMW's bezaten in het jaar 2000.
5. Volgens de jaarrekeningen over het boekjaar 2017, de meest recente beschikbare informatie, bedroeg de balanswaarde van de onroerende goederen van alle Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's per 31 december 2017 in totaal 25.474.630.633 euro. Bijlage 3 geeft een overzicht van de evolutie van de balanswaarde van de onroerende goederen van de Vlaamse gemeenten en OCMW's van 2003 tot 2017. Ik beschik niet over cijfers inzake het aantal hectare waarop dat patrimonium betrekking heeft.
6. Bijlage 4 geeft een overzicht van de verdeling van de verkopen van onroerende goederen over private en publieke actoren voor de periode van 2014 tot 2017 op basis van de economischesectorcode die de besturen bij de boeking van de verkopen in hun boekhouding geregistreerd hebben. Omdat de besturen die economischesectorcodes maar in hun boekhouding opgenomen hebben vanaf de invoering van BBC (2014), kan ik voor de jaren die aan die periode voorafgaan geen cijfers over de verdeling geven.

BIJLAGEN

1. Jaarlijkse uitgaven en ontvangsten voor aankopen en verkopen van onroerende goederen en het saldo en de verhouding tussen beide voor de Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's in de periode van 2003 tot 2017 (voor de gemeenten) en 2014 tot 2017 (voor de OCMW's).
2. Jaarlijkse ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa (onroerende en roerende goederen) en leningen in gemeenten en het aandeel van die bedragen in de financiering van de totale gemeentelijke investeringsuitgaven in de periode van 2003 tot 2017.
3. Balanswaarde van de onroerende goederen van de Vlaamse gemeenten en OCMW's voor de periode van 2003 tot 2017.
4. Verdeling van de ontvangsten uit de verkopen van onroerende goederen over private en publieke actoren voor de periode van 2014 tot 2017.